

Lausunto Kainuun jätehuollon kuntayhtymän jätehuoltomääräyksiä luonnoksesta

OULYMP 25.08.2022 § 68
1053/11.00.03/2022

Valmistelija

ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi, puh. 0400 433 998

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä pyytää lausuntoa jätehuoltomääräysten päivittämisen luonnoksesta jätelain 92 §:n ja hallintolain 41 §:n mukaisesti. Kainuun jätehuollon kuntayhtymän toimialueella on jätelain muutoksen vuoksi vireillä jätehuoltomääräysten päivittäminen. Yhtenäiset määräykset koskevat kaikkia toimialueen kuntia, joita ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala.

Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset:

1. Biojätteen ja hyötyjätteen kuljetus siirtyy jätelain muutoksen vuoksi kunnan vastuulle asuinkiinteistöjen ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan osalta. Käytännössä Ekokymppi kilpailuttaa nämä kuljetukset. Ekokymppi määrittelee erilliskeräysalueet, joilla näitä kuljetuksia toteutetaan.
2. Kunnan järjestämään kuljetukseen sisältyy astiapalvelu ja pesupalvelu. Tämä tarkoittaa sitä, että asiakas saa uuden astian palvelun alkaessa tai astiarikon tai astian vaihdon yhteydessä. Astiat pestään säännöllisin väliajoin.
3. Kompostointi-ilmoitus muuttuu määräaikaiseksi ja ilmoituksessa pyydetään aiempaa laajemmin tietoja kompostoinnista.
4. Kunta veloitetaan järjestämään poistotekstiilien alueellinen keräys ja kerätty poistotekstiili toimitetaan kotimaahan uusiokuidun valmistukseen.
5. Lasipakkausten erilliskeräys joudutaan eriyttämään metalli-lasin erilliskeräyksestä tuottajayhteisön asettamien vaatimusten vuoksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vähintään neljän huoneiston kiinteistöille tulee yksi jäteastia lisää pakkauslasia varten.
6. Tuottajayhteisöt maksavat korvausta erilliskeräystä pakkausjätteestä. Korvaus maksetaan niille asuinkiinteistöille, joista pakkausjätettä kerätään kiinteistöittäin.

Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii Vaalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

Valmistelijan esitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta pitää uusien jätehuoltomääräysten laatimista erittäin ajankohtaisena johtuen jätelain ja -asetuksen muutoksista. Jätehuoltomääräysluonnos perusteluineen on selkeästi laadittu.

Vaalan kunnan alueella asumisessa syntyvät hyötyjätteiden erilliskeräysalue kattaa taajaman ulkopuolelta Vaalasta Kajaanin päin valtatie 22 varrella olevan alueen. Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että Vaalan kunnan alueella asumisessa syntyvät hyötyjätteet tulisi jätehuoltomääräysten luonnoksesta poiketen velvoittaa lajittelemaan ja keräämään kiinteistökohtaisiin jäteastioihin vain taajamissa sijaitsevilla kiinteistöillä, joissa huoneistojen lukumäärä on 4 tai enemmän. Hyötyjätteiden erilliskeräysveloitteen ulottaminen osalle taajaman ulkopuolisesta alueesta voisi huonontaa kyseisen veloitteen hyväksyttävyyttä. Jätehuoltoa koskevan taksan valmistelussa tulee

kuitenkin pyrkiä edelleen kannustamaan asukkaita jätteiden lajitteluun myös taajama-alueiden ulkopuolella.

Jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten muutoksista johtuen resurssien tarve kunnallista jätehuoltoa koskevaan tiedotukseen ja neuvontaan kasvaa merkittävästi. Riittävien resurssien turvaaminen on olennaista ja välttämätöntä jätehuollon toimivuuden varmistamiseksi sekä uusien velvoitteiden hyväksyttävyyden ja valtakunnallisten kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi. Tiedottaminen tulee aloittaa mahdollisimman hyvissä ajoin etukäteen. Tietoa tulee jakaa käyttäen useita eri kanavia. Tiedottamisessa tulee panostaa myös jätteen synnyn ehkäisemisen ja jätemäärän vähentämisen edistämiseen.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan käsityksenä on, että jätehuoltomääräyksissä ei voida antaa määräyksiä omassa asumisessa syntyvän puhtaan betoni- ja tiilimurskeen pienimuotoisesta ja kertaluonteisesta käytöstä omassa maarakentamisessa, vaan nämä määräykset olisi mahdollista antaa kunnallisissa ympäristönsuojelumääräyksissä.

Määräyksessä 18 § on esitetty, että kompostoriin ei saa laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai kasvin osia. Määräykseen olisi syytä tarkentaa, että määräys koskee haitallisiksi vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja ja niiden osia. Laissa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) asetettu kiinteistön omistajan ja haltijan huolehtimisvelvollisuus koskee Euroopan unionin luettelon kuuluvia tai kansallisesti merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja. Lista haitallisista vieraslajeista on löydettävistä EU:n vieraslajiluettelosta ja kansallisesta vieraslajiluettelosta (vieraslajit.fi). Jätehuoltomääräyksissä tulisi antaa ohjeistusta vieraslajijätteen toimittamisesta käsiteltäväksi.

Oulunkaaren ympäristölautakunta pitää hyvänä, että määräyksissä on sallittu, että jätteen haltija saa ottaa käsiteltäväkseen, enintään neljällä naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalta kiinteistöltä asumisessa syntyvän lietteen ja levittää sen peltoon lannoitustarkoituksessa samoin edellytyksin kuin omassa toiminnassa syntyvän lietteen. Tämä vähentää haja-asutuksessa syntyvien lietteiden kuljettamisesta aiheutuvia päästöjä ja voi vähentää lietteiden epäasiallista käsittelyä tai johtamista maastoon. Määräyksen valvonnan kannalta on hyvä, että vastaanottaminen on selkeästi rajattu. Sen lisäksi, että määräyksissä kielletään lietteiden ja jätevesien levittäminen metsään tai muualle maastoon, tulisi niissä kieltää myös lietteiden tai jätevesien johtaminen vesistöön.

Ympäristöjohtajan esitys Ympäristölautakunta hyväksyy esitetyn lausunnon.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.